

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2017

ANOTACE

Česká středoškolská unie hájí práva a zájmy českých středoškoláků. Komunikuje s ministerstvem školství a dalšími stranami a prosazuje reformy školství, modernější a individuálnější výuku, občanské vzdělávání a demokratické principy vedení škol. V neposlední řadě se vyjadřuje ke státním maturitám, jednotným zkouškám a organizuje vlastní projekty a iniciativy.

POPIS SPOLKU

Název	Česká středoškolská unie, z. s.
Sídlo	Plovdivská 3426/9, 143 00 Praha 4 – Modřany
Právní forma	spolek (dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník)
Zápis v rejstříku	zapsán ve spolkovém rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, v oddíle L, ve vložce 25476
IČO	014 94 813
DIČ	CZ01494813
Číslo účtu	2500435819/2010
Webové stránky	stredoskolskaunie.cz
Kontaktní e-mail	info@stredoskolskaunie.cz
Kontaktní telefon	+420 723 643 921

OBSAH

ANOTACE	2
POPIS SPOLKU	2
UDÁLOSTI A ČINNOSTI V ROCE 2017	4
REVOLUCE NA STŘEDNÍ	4
STŘEDOŠKOLSKÝ SNĚM HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY	4
REPUBLIKOVÉ SNĚMY	4
VÍKEND STUDENTSKÝCH SAMOSPRÁV	5
VYJÁDŘENÍ K ZAVEDENÍ DOTOVANÝCH SVAČIN	5
PODPORA NÁVRHU NA DUÁLNÍ VYSÍLÁNÍ	7
ČINNOST V RÁMCI OBESU	7
Study Session - Welcome to Education: all included!	7
Summer School - Learning for Life	7
Dopis předsednictvu OBESU	8
Council of Members	8
UPOZORNĚNÍ NA POCHYBNÍ CERMATU PŘI HODNOCENÍ SLOHOVÝCH PRACÍ	8
REAKCE NA POVINNOU MATURITU Z MATEMATIKY	8
PŘEDVOLEBNÍ SUPERDEBATA	9
PODPORA PROTESTUJÍCÍCH STUDENTŮ V RAKOVNÍKU	9

UDÁLOSTI A ČINNOSTI V ROCE 2017

REVOLUCE NA STŘEDNÍ

Revoluce na střední je vyústěním tříleté činnosti České středoškolské unie a definujeme v ní devět konkrétních oblastí, které chceme ve školství změnit – v roce 2017 jsme se přednostně věnovali žákovskému hodnocení. V průběhu roku jsme tak například napsali otevřený dopis Cermatu ohledně hodnocení maturitních slohových prací, nebo pomáhali studentům zorientovat se v odvolání proti hodnocení maturitní zkoušky. Účastnili jsme se debaty o zpětné vazbě ve výuce, která probíhaly pod záštitou organizace EDUin, a zároveň jsme pořádali diskuse, ve kterých jsme se mimo jiné věnovali hodnocení učitelů žáky. Nejvíce studentů a odborníků jsme do této diskuse zapojili v rámci X. republikového sněmu, kde o problematice diskutovali Tomáš Mikeska (Učitelská platforma), Bob Kartous (EDUin), Jiří Zíka (Cermat), Ondřej Šteffl (Scio) a 150 středoškoláků. Ke konci roku jsme se zaměřili na jeden z bodů Revoluce týkající se praxí na středních školách, a to konkrétně jejich peněžního ohodnocení či jejich využitelnosti v reálném zaměstnání.

STŘEDOŠKOLSKÝ SNĚM HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Na pražské Staroměstské radnici byl 16. listopadu ustaven Středoškolský sněm hlavního města Prahy, který společně organizuje pražský magistrát a Česká středoškolská unie. Cílem sněmu je podpořit zapojení středoškoláků v rozhodování o věcech, které se jich v hlavním městě bezprostředně dotýkají. V předvečer Mezinárodního dne studentstva se tak studenti reprezentující více než sedmdesát středních škol a odborných učilišť shodli na jednacím řádu a potřebě přednostně řešit problematiku dopravy a školního stravování. Řešení těchto otázek bude předmětem dalšího zasedání, které proběhne na začátku příštího roku. Na další zasedání zamýšlí studenti ve spolupráci s pražským magistrátem také pravidelně zvat odborníky. Studenti jsou do středoškolského sněmu vysíláni svou školní žákovskou samosprávou. Ze šedesáti tisíc středoškoláků, kteří v Praze studují, tak byla na zasedání zastoupena více než třetina z nich. Dočasným předsedáním sněmu pověřili studenti Michala Pitra, studenta pražského gymnázia Nový PORG, který vedl i průběh prvního zasedání. Projekt se koná pod záštitou pražské radní pro školství Ireny Ropkové.

REPUBLIKOVÉ SNĚMY

Během roku 2017 proběhla v souladu se stanovami dvě setkání republikového sněmu České středoškolské unie tvořeného delegáty, tedy zástupci studentů jednotlivých škol a studentských rad. Na akci se schází členové Unie, aby debatovali o českém školství, volili vedení spolku a udávali směřování ČSU do příštích let.

IX. republikový sněm se konal 23. a 24. dubna 2017 v pražských prostorách DUP39. Celou akci nás provázal podtitul "Jak bychom se (ne)měli učit na střední". Věnovali jsme se tak tradičním debatám se studenty - o tom, jakým způsobem se vzdělávají a jak by se vzdělávat chtěli - s důrazem na rozdílná studijní prostředí, na příklad na

soukromých a veřejných školách. Naše pozvání kromě 180 středoškoláků přijali také Jaro Sedlár (LEAF Academy), Dana Pražáková (Česká školní inspekce), Pavel Kreamer (institut pro podporu inovativního vzdělávání) a Tomáš Feřtek (EDUin). Hosté se zapojili v panelové debatě a interaktivních workshopech se studenty. Během sněmu jsme také doplnili předsednictvo České středoškolské unie o nové členy.

X. republikový sněm jsme uspořádali 3. a 4. prosince 2017. První den byl věnován převážně vnitřním organizačním povinnostem - diskusi nad změnami stanov a volbě nových členů předsednictva. V druhém dni k nám zavítali Tomáš Mikeska (Učitelská platforma), Bob Kartous (EDUin), Jiří Zíka (Cermat) a Ondřej Šteffl (Scio), kteří mezi sebou a se středoškoláky debatovali o státních maturitách a předně o maturitě z matematiky. Během dne se studenti zapojili také do tradičních workshopů, tentokrát se vyjadřovali k testování na školách a po skupinách prezentovali své závěry. X. republikového sněmu se zúčastnilo na 150 studentů.

VÍKEND STUDENTSKÝCH SAMOSPRAV

17. - 19. 3. jsme v Pardubicích uspořádali již třetí ročník Víkendu studentských samospráv. Jako v předchozích letech bylo i tentokrát na programu sdílení zkušeností se školními samosprávami, kterého se účastnilo přes 30 představitelů studentských senátů, parlamentů a dalších uskupení z celé republiky. K podnětným debatám se připojili také naši hosté, kteří o školství mají co říct - Bohumil Kartous (EDUin), Marie Salomonová (Nevypuště duši, z. s.), Michaela Zrnečková (Národní ústav duševního zdraví) a Projekt Kepler (Gymnázium Jana Keplera). Program víkendu byl rozdělen do tematických bloků, v rámci nichž jsme se dostali ke vzdělávání, občanské angažovanosti / participaci a duševnímu stavu studentů ve vztahu k dnešnímu školství.

VYJÁDŘENÍ K ZAVEDENÍ DOTOVANÝCH SVAČIN

Česká středoškolská unie prosazuje koncepční pojetí stravování na středních školách s ohledem na finanční dostupnost a kvalitu stravy. Proto jsme v únoru zveřejnili stanovisko k zavedení dotovaných svačín a snídaní na středních školách, kterým jsme navázali na otevřený dopis ministryni školství o pamlskové vyhlášce z roku 2016. Hustá síť školních jídelen a již existující systém dotovaných obědů přirozeně nabízí možnost zavedení snídaní i svačín, u nichž by bylo možné zajistit jak nutriční vyváženost, tak cenovou dostupnost. Řada žáků je dnes zvyklá pořizovat si snídani a svačinu až ve škole, proto je úroveň zde nabízeného stravování klíčová pro udržování zdravé životosprávy. Jsme přesvědčeni, že ministerstvo školství by mělo činit kroky ke zlepšování kvality a finanční a místní dostupnosti potravin a nápojů ve školách.

ZAŽIJ STŘEDNÍ JINAK

V roce 2017 jsme uspořádali již druhou sérii akcí skrývajících se pod názvem Zažij střední jinak. Uskutečnily se hned třikrát, a to v Praze, Brně a Ostravě. V rámci jednodenních akcí mají účastníci příležitost společně s hosty z oboru prodiskutovat dané pálivé téma současného českého školství a zamyslet se nad jejich řešením. Z akcí jsou provedeny výstupy, které jsou následně medializovány jakožto názor studentů středních škol. Akce byly cíleny především na středoškoláky, avšak zúčastnit se mohla i široká veřejnost.

Praha: Rozvíjíme se ve škole dostatečně v tom, co nás baví?

První Zažij střední jinak roku 2017 se konalo ve Skautském institutu 26. 5. Program byl uveden krátkým představením Unie. Pak již nastal čas na debatu. Pozvání přijali Bob Kartous z think tanku EDUin. Jitka Kmentová, ředitelka Gymnázia na Zatlance a ředitel Gymnázia Jana Keplera Jiří Růžička. Diskuze účastníkům uvedla celkovou problematiku a nabídla zajímavé příklady, jak to chodí na různých školách a jak by mohla situace vypadat v ideálním případě. Oblibu si získala zejména větší volitelnost předmětů díky seminářům, narazili jsme ale také na překážky, například v podobě ztížené tvorby rozvrhu a kombinace předmětů. Po podnětné diskuzi následoval workshop za účasti našich hostů, během kterého měli studenti možnost přednést své postoje a svůj pohled na aktuální situaci ve školách a snažit se společně nalézat možná řešení. Mezi ty nejzajímavější návrhy tentokrát patřilo například mít možnost vytvořit si vlastní rozvrh nebo klást větší důraz na využívání online materiálů. Výstupy z debat jsme následně použili jako podněty do naší vzdělávací politiky.

Brno: Naučili mě zapnout počítač. Je ze mě informatik?

5. 10. se uskutečnila druhá akce Zažij střední jinak, tentokrát v Brně. Tématem byla výuka informatiky. Účastníci a hosti se zabývali tím, jak kvalitní je současný stav výuky informatiky a v čem je potřeba změna. Jako hosté debatovali Bára Bühnová z organizace Czechitas, která se zabývá popularizací IT mezi ženami. Dále Petr Naske, který je předsedou Jednoty školských informatiků, student informatiky Honza Mrázek zabývající se výukou informatiky a Roman Koláčný pořádající kybersoutez.cz. První část akce byla věnována debatě s hosty, ve které byly podchyceny základní problémy ve výuce informatiky. V další části účastníci v rámci workshopů nastiňovali možné způsoby, jak výuku vylepšit. Účastníci došli k tomu, že studentům často chybí motivace se informatiku učit. Taktéž vidí problém v tom, že někteří pedagogové nejsou v oboru vzhledem k rychle vyvíjejícím se technologiím dostatečně vzdělaní. Myslí si, že by studenti měli pracovat na větších projektech, v rámci kterých by uplatnili různé metody IT. Výuka by dle účastníků měla odpovídat současným trendům.

Ostrava: TOP 5 způsobů, jak obelhat středoškoláka

Tématem posledního Zažij střední jinak bylo velice ožehavé téma současnosti, a to připravenost studentů čelit dezinformacím. Akce se konala 2. 11. v ostravském Centru

PANT. Debatovat o mediální gramotnosti přišli Jan Tvrdoň, zakladatel serveru Demagog.cz, který se zabývá fact-checkingem výroků politiků. Dále zakladatel projektu Zvol si info, který se snaží šířit mediální osvětu mezi studenty středních škol Vojtěch Bruk a publicistka a dokumentaristka Monika Horsáková. Hosté společně hovořili o riziku mediální ngramotnosti a o nebezpečí dezinformací. Druhou část programu představoval workshop, v rámci kterého byly utvořeny dvě skupiny studentů. V rámci nich měli studenti vymyslet, jaké kroky mohou školy podniknout v posilování úrovně mediální gramotnosti u žáků a co by v tomto ohledu zlepšili na svých školách, popřípadě jakým způsobem by k těmto změnám mělo dojít. Patřilo mezi ně například: dobrovolné semináře, implementace mediální gramotnosti nejen do ZSV, ale i např. do informatiky a jiných předmětů, zařazení mediální gramotnosti do všech předmětů. Dále si účastníci vyzkoušeli psát nepodložený fake news článek, aby porozuměli tomu, jak přemýšlí člověk píšící dezinformaci a jak ji rozpoznat.

PODPORA NÁVRHU NA DUÁLNÍ VYSÍLÁNÍ

Česká středoškolská unie prostřednictvím kampaně NeDabingu podpořila návrh poslankyně Pekarové Adamové na zavedení dvojjazyčného vysílání při sledování zahraničního filmu na České televizi. Cílem návrhu je nejen zvýšit jazykovou vybavenost, ale poskytnou divákovi možnost volby. Podle průzkumu Barometru jsou Češi jednou z nejzaostalejších zemí v Evropě, co se jazykové vybavenosti týče. Tento krok má za cíl tento nedostatek umenšit.

ČINNOST V RÁMCI OBESSU

Stejně jako v minulých letech jsme byli aktivní v rámci platformy spojující evropské středoškolské unie OBESSU. Díky tomu jsme byli schopni komunikovat se svými vrstevníky z různých zemí Evropy, vyměňovat si s nimi zkušenosti a účastnit se vzdělávacích akcí touto platformou pořádaných.

Study Session - Welcome to Education: all included!

Březen 2017, Budapešť, Maďarsko

Předmětem tohoto setkání bylo inkluzivní vzdělávání. Náš zástupce zde dostal možnost debatovat o tématu s 40 dalšími středoškoláky napříč Evropou. Výsledkem byla lepší orientace v otázkách společenského začlenění ve spojitosti se vzděláváním a také cenné mezinárodní kontakty s dalšími středoškolskými uniemi.

Summer School - Learning for Life

Červenec 2017, Lublaň, Slovinsko

Na tento vzdělávací pobyt jsme vyslali dokonce dva zástupce, kteří se jeho prostřednictvím zapojili do workshopů a debat na širší vzdělávací témata, jako je samotný účel vzdělávání, jeho společenská funkce a jeho vyhlídky do budoucna. V rámci tohoto školení sestavili zúčastnění

zástupci evropských středoškolských unií elektronický materiál, který mapuje jejich vhledy do tématiky.

Dopis předsednictvu OBESSU

I přes určitý přínos jednotlivých aktivit OBESSU jsme se dlouhodobě potýkali s politickým rozměrem této organizace. Vzhledem k tomu, že jsou v ní většinově zastoupeny západoevropské a skandinávské středoškolské unie, reflektuje její politika spíše potřeby vzdělávacích prostředí v těchto zemích. Ty se často s našimi vůbec neprotínají, což jsme vnímali jako překážku k našemu plnohodnotnému zapojení v OBESSU. Adresovali jsme proto předsednictvu organizace dopis, ve kterém jsme tyto dojmy formulovali. Mimo to jsme se také rozhodli nedostavit na valné shromáždění (General Assembly), které se konalo v srpnu.

Council of Members

Listopad 2017, Praha

V reakci na naši nespokojenost se organizace rozhodla uspořádat jednu ze statutárních schůzí v Praze, aby nám vyšla vstříc. Při této příležitosti jsme měli možnost svou nespokojenost s poměry v organizaci probrat přímo s předsednictvem a identifikovat možná řešení. Ve spojitosti s mezinárodním dnem studentstva jsme poskytli zástupcům evropských středoškoláků námi komentovanou prohlídku Prahy.

UPOZORNĚNÍ NA POCHYBENÍ CERMATU PŘI HODNOCENÍ SLOHOVÝCH PRACÍ

Maturitní slohové práce z českého jazyka v roce 2017 po pěti letech znovu opravovalo centrálně Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. Středoškoláci sdružení v České středoškolské unii upozorňují na nesrovnalosti v jejich hodnocení, trojky a čtyřky podle ČSU dostávali maturanti i za jinak jedničkové práce. Dříve bývaly práce hodnoceny učiteli. Ačkoliv kritéria se neměnila, bodové ohodnocení neodpovídalo předchozím létům. Taktéž se objevily další nevýhody odosobnělého přístupu. Studenti se pouze dozvěděli, kde jim byly strženy body, nikoli však odpovídající komentář výlučně k jeho práci. Česká středoškolská unie proto napsala CERMATu otevřený dopis, kde se dožadovala objasnění nesrovnalostí.

REAKCE NA POVINNOU MATURITU Z MATEMATIKY

Unie se ohradila proti zavedení povinné maturity z matematiky. Povinná maturita z matematiky neotevívá prostor ke zlepšování výuky a je mylné se domnívat, že za čtyři roky v ní dojde k tak výrazné změně, aby v roce 2021 nepropadlo ještě více maturantů než v předchozích letech. Z tohoto důvodu stojíme za tím, že by se mělo zavedení povinné maturity z matematiky odložit. Procento neúspěšných řešitelů maturity z matematiky se každoročně pohybuje okolo hranice 23 %. Očekává se, že s povinnou maturitou z matematiky se procenta navýší. Česká středoškolská unie není apriori

proti povinné maturitě z matiky. Nemyslí si však, že výuka matematiky je dostatečně kvalitní.

PŘEDVOLEBNÍ SUPERDEBATA

Dne 14. září jsme uspořádali v Knihovně Václava Havla předvolební debatu na téma Politika vs. Vzdělávání. Do diskuze byly pozvány všechny dominantní politické síly na české politické scéně podle volebních modelů agentury MEDIAN, a to ve složení Dobešová Ivana (ANO) Klíma Pavel (TOP09) Kořenek Petr (ČSSD) Výborný Marek (KDU ČSL) Nantl Jiří (ODS) Semelová Marta (KSČM). Navzdory nedorozumění s ředitelem KVH, který se následně ohradil vůči účasti Marty Semelové, ačkoliv o ní byla Knihovna dopředu informována, se před parlamentními volbami jednalo o podnětnou debatu.

PODPORA PROTESTUJÍCÍCH STUDENTŮ V RAKOVNÍKU

Podpořili jsme studenty Masarykovy obchodní akademie v Rakovníku, kteří požadovali odstup ředitelky Radky Soukupové. Ta byla do funkce jmenována v roce 2015 navzdory výsledku konkurzního řízení, které vyhrál mezi studenty oblíbený učitel a tehdejší zástupce ředitele Emanuel Vambera. Vamberovi navíc ředitelka začátkem června vypověděla smlouvu, což bylo impulsem pro studentské nepokoje. Studenti hromadně protestovali v ulicích a sesbírali pod svou petici více než 500 podpisů. V souvislosti s případem jsme upozornili na problém politického jmenování ředitelů škol. Zároveň jsme hejtmance Středočeského kraje adresovali otevřený dopis s žádostí o zásah do situace. Ředitelem se následně stal Emanuel Vambera.